

53-a rocznica Polskiej Partii Socjalistycznej

Przemówienie Min. Informacji i Propagandy Stefana Matuszewskiego w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA, 2. XII. — Korzystając ze swego pobytu w Częstochowie z okazji 53-ej rocznicy Polskiej Partii Socjalistycznej Minister Informacji i Propagandy ob. Stefan Matuszewski wygłosił obszernie, 50-minutowe przemówienie na temat obecnej sytuacji politycznej i gospodarczej Polski, postawy wobec tej sytuacji obozu demokratycznego i roli PPS, jako jednego z pionierów tego obozu.

Sytuacja międzynarodowa zawierała w sobie o wiele więcej harmonii wtedy, kiedy trwały działania wojenne. Państwom walczącym z Niemcami wspólna była nie tylko walka, ale i myśl polityczna. Pewne różnice i pewne niedomówienia zaczęły uzewnętrzniać się dopiero wówczas, kiedy umilkły działa i odtrąbiono pokój. Konferencja pięciu mocarstw nie przyniosła zamierzonych rezultatów, a to, że została niemalże zerwana, wytworzyło napięcie i to napięcie nie tylko polityczne, ale i gospodarcze i nie tylko europejskie, ale napięcie na Dalekim Wschodzie i na terenach kolonii. Te zagadnienia o charakterze ogólnopolitycznym wpłynęły w pewnej mierze i na sytuację wewnątrz naszego kraju. Tak jest bowiem zawsze, że im jaśniej jest na horyzoncie międzynarodowym, tym jaśniej jest u nas, im zaś bardziej horyzont międzynarodowy się zaciemnia, tym większy cień rzuca na naszą sytuację wewnętrzną. I u nas również podczas walki z okupantem nie było widać różnic.

Rząd Jedności Narodowej — jedno z najważniejszych osiągnięć naszej polityki wewnętrznej — powstał, aby rozszerzyć bazę Rządu Tymczasowego i Krajowej Rady Narodowej. Dzięki powstaniu Rządu Jedności Narodowej sytuacja stała się wyraźna. — Rząd Tymczasowy, zapraszając do współpracy działaczy z zagranicy i z kraju, wykazał, że tak jak twórca tego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, nie chce mieć przywileju na władzę w kraju. Stwarzając szersze podstawy dla władzy Rządu Tymczasowego, zdawał sobie sprawę z trudności, jakie nasunęły się wraz z osiągnięciem tego zamierzenia. Łatwiej jest bowiem pracować w mniejszym zespole ludzi, którzy wypróbowali już się nawzajem pod względem idei, zamierzeń i możliwości.

Omawiając sytuację gospodarczą Polski Minister Matuszewski oświadczył, że Rząd Jedności Narodowej zdaje sobie sprawę, że w przeciągu swojej półrocznej działalności nie osiągnął on jeszcze w całej pełni swoich zamierzeń. Nie jesteśmy jeszcze zadowoleni i zdajemy sobie sprawę, że w egzystencji ludzi pracy wiele musi ulec poprawie. Jednak następny jest wyraźny, postęp w normalizacji i udoskonaleniu życia gospodarczego. Jeżeli została przeprowadzona reforma rolna, która dała chłopom ziemię, przedtem pozostającą w rękach obszarników, jeżeli dymia kominów fabryk, jeżeli produkcja węgla osiągnęła normy przedwojenne i zmierza ku ich przekroczeniu — to musimy sobie powiedzieć, że stanaliśmy pewną stoną w realizacji naszego programu gospodarczego. Jeżeli będziemy nadal w ten sposób kontynuować naszą pracę, to musimy stwierdzić, że Polska ma przed sobą perspektywę wielkiego dobrobytu, ma możliwości, jakich nigdy nie miała. Idziemy naprzód — stwierdzała to nasł sędzi. ZSRR, najbliższy i najprężniejszy do nas stosunkowany sąsiad, ocenia nasze wysiłki najlepiej, twierdząc, że Polska stała się pionierem w pracy gospodarczej. I nie tylko w pracy gospodarczej, ZSRR i inni nasi sąsiedzi słowiańscy wyrażają się z uznaniem o naszej sile zbrojnej, stanowiącej poważny wkład w siłę zbrojną całej wspólnoty słowiańskiej. Wspólnie możemy przeciwstawić się każdej agresji. Jeżeli taka zaistniała, nawet biorąc pod uwagę obecne postępy w technice wojennej.

Nie mówiąc już o sąsiadach najbliższych, Polska zasłużyła sobie na pozytywną ocenę ze strony państw zachodnich. Nawinialiśmy wieży gospodarcze ze Szwecji, Norwegii, Francji, Belgii, Wielkiej Brytanii i Stanami Zjednoczonymi. Państwa te doceniają wagę polityczną i gospodarczą naszego państwa i przekonali się, że Rząd Jedności Narodowej, że polski robotnik, polski chłop i polski inteligent pracujący posiadają autorytet. Korespondenci piem za-

granicznych, patrząc jak powstaje w ruinach Warszawy nowe życie twierdzą, że nie wiedzą, czy jakiegokolwiek inny naród byłby w stanie to osiągnąć. Zyskaliśmy sobie dzięki tym spostrzeżeniom miano „narodu bohaterów”.

Wojna się skończyła, odzyskaliśmy wolność, przeprowadziliśmy szereg reform w naszym odradzającym się życiu, ale walka trwa nadal. Wiemy o tym, że mamy u nas reakcję, która pragnęłaby odwrócić bieg zdarzeń, która pragnęłaby powrócić do Polski przedwrześniowej. Reakcja ta ci, którzy musieli oddać ziemię ludowi, musieli oddać fabryki robotnikom, musieli zrezygnować z udziałów w wielkich spółkach akcyjnych, w trustach i w kartelach. Pragną oni wygrać swoje cele, mordując naszych działaczy politycznych i zawodowych, naszych żołnierzy, naszych milicjantów, strażników bezpieczeństwa i ładu wewnętrznego.

Ale reakcja kryje się nie tylko po lasach, nie tylko tworzą ją bandy NSZ czy banderowców ukraińskich, nie tylko tworzą ją ci związani z Niemcami czy Volksdeutsche. Reakcja wkręciła się do naszych partii, do urzędów, na niższe i wyższe stanowiska, reakcja znajduje się wśród wolnohandlujących, reakcja zewsząd woszy, szukając szczeliny, gdzieby móc wbić klin, rozszepielając Jedność demokratyczną. A tym bardziej będzie się starała kłóć, takie właśnie im bliższy będzie okres wyborów. Zdajemy sobie sprawę, że ci opzy-

cjoniści potrafili wkręcić się i do naszej partii, że wkręciła się i do PPR i do SL i do Stronnictwa Demokratycznego. Najwięcej jednak ludzi, o których nie wiemy, co kryją w zanadrzu, znalazło się w PSL i drugim nowoutworzonym Stronnictwie Pracy. Nie można powiedzieć, że stronnictwa te dają do rozbicia demokracji, gdyż posiadają one w liczbie swych członków wielu szczerych demokratów, ale trzeba sobie zdawać sprawę, że są w tej liczbie i inni — ludzie złej woli.

Walka ujawni się podczas wyborów. Wybory muszą być szybko i będą, tego bowiem chce i rząd i naród i społeczeństwo i partie. Pokażemy światu, że u nas nie ma kneblowania ust, że społeczeństwo wybierze samo swoich przedstawicieli, którzy wybiorą z kolei rząd. Wierzymy, że po tych wyborach będziemy Polskę lepiej i pewniej budować. Wiemy jedno — że nie ma dla Polski innej drogi, jak droga demokracji ludowej.

Wybory rozegrają się pod dwoma hasłami: udoskonalenie naszych zdobyczy demokratycznych — nasze hasło i zupełne ich zniszczenie — hasło naszych przeciwników. Zdajemy sobie sprawę, że nie może być jeszcze w Polsce ludzi zadowolonych, ale co innego jest niezadowolenie, a co innego niezrozumienie. Wiemy, że robotnik, że chłop, że nauczyciel, że urzędnik, że każdy człowiek pracy rozumie nasze trudności i rozumie, że zwalczyć je można tylko wspólnym wysiłkiem, a jeżeli zrozumie, będzie

głosował za dalszą pracą obozu demokratycznego. Nie wiemy, czy gdyby reakcja doszła do władzy, Polska zachowałaby swoją niepodległość. Do wyborów pójdziemy w jednym bloku demokratycznym, zarówno partie, jak i demokraci bezpartyjni — pod jaką nazwą pójdą nasi przeciwnicy — tego nie wiemy. Jestem przekonany, że naród polski, kierując się zmysłem politycznym, przejawiającym się w momentach przełomowych, wybierze właściwą drogę.

Wybory odbędą się w przyszłym roku kalendarzowym a ordynacja wyborcza będzie oparta o konstytucję z r. 1921.

PPS odgrywała i odgrywa wielką rolę w demokratyzacji naszego kraju. Posiada za sobą w chwili obecnej 53 lata tradycji, wypełnione po kolei walką z caratem, walką z okupantem austriackim i niemieckim. Wydała ona wielu pionierów z Trybunem Ludu Polskiego Ignacym Daszyńskim na czele. Na przestrzeni lat 1918 — 1939 walczyła z Hieno-Piastem, z faszyzmem endeckim i z faszyzmem sanacyjnym. Byliśmy prześladowani, nie mówiąc tu już o Brześciu, ale o aresztowaniach przed każdym 1-ym Majem, w czasie każdego strajku, przy każdym przejawie woli ludu, PPS ostrzegała przed zbliżającą się wojną. W 1939 roku byłem w Częstochowie, omawialiśmy wtedy zagadnienia wojny i wiedzieliśmy, że rząd sanacyjny, nie oparty o szerokie masy, wojnę przegra. I stało się tak, że robotnik, chłop, człowiek pracy walczyli, a przywódcy sanacyjni uciekli. Podczas rządów sanacji wielu od nas odeszło — wielu słabszych. Ale partia została. PPS walczyła dalej. Obecnie zjednoczyliśmy się bardziej, niż kiedykolwiek. I wiemy, że siła Polski, siła Demokracji znajduje się w jedności. W jedności robotnika z chłopem i inteligentem pracującym. Robotnicy, chociaż są awangarda demokracji, sami nie są w stanie dokonać tych głębokich przemian, jakich od nas oczekuje nasze życie społeczne i gospodarcze. Jedność robotnicza, porozumienie z chłopem i inteligentem pracującym, wspólnota działania — wszystko to nasenuluje, mimo trudności i jedność taka, o jakiej myśli PPS, buduje się. W te rocznice żywcem nazwał Partii, aby jedność w myśleniu i postępowaniu wszystkich ludzi pracy stawała się coraz realniejsza, aby zwały się szereg do walki z reakcją, do walki o Demokrację, do walki o Socjalizm.”

Proces w Norymberdze

NORYMBERGA (BBC). — Na wstępie wczorajszej sesji Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze przewodniczący oświadczył, że oskarżony Hess zdolny jest w zupełności do składania zeznań przed sądem. W dalszym ciągu obrońca Ribbentropa starał się podważyć zeznanie generała Lahusena z dnia poprzedniego. Jednakże generał Lahusen konsekwentnie podtrzymywał swoje twierdzenia, wzmacniając je jeszcze dodatkowymi zeznaniami, z których wynika, że Ribbentrop nie tylko do magał się palenia polskich osiedli, ale nawet na posiedzeniu partii żądał zupełnego wymordowania Żydów. Następnie obrońca Goeringa, dr. Stahmer, postawił wniosek, aby Trybunał zezwolił oskarżonemu na zadawanie pytań świadkom. Sąd jednak wniosek ten oddalił i Goering będzie mógł tylko za pośrednictwem swego adwokata zwracać się do świadków.

UDZIAŁ PRZEDSTAWICIELI POLSKI W OSKARŻENIU

NORYMBERGA (PAP). — W wyniku kroków, podjętych przez delegację polską w Norymberdze, prokurator Rudenko wystąpił wobec przedstawicieli Anglii, Stanów Zjednoczonych i Francji z wnioskiem o dopuszczenie Polski i Czechosłowacji do stołu oskarżycielskiego w Norymberdze w ramach czasu, przeznaczzonego dla ZSRR.

Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji wniosku tego nie zaakcep-

towali, powołując się na brak pełnomocnictw i odwołali się do swych rządów.

DOPUSZCZENIE NOWYCH DZIENNIKARZY I FOTOREPORTERÓW NA SALĘ SĄDOWĄ

NORYMBERGA (PAP). — Polska delegacja prasowa, która miała dotychczas na sali 3 miejsca, otrzymała dziś dodatkowo 2 miejsca. Również dopuszczony został na salę rozpraw polski fotoreporter, delegat wytwórni filmowej Wojska Polskiego, który rozpoczął już nakręcanie filmu.

Depesza Prez. Bieruta do Marsz. Tito

Z okazji historycznej decyzji wprowadzenia ustroju republikańskiego i proklamowania Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii przesyłam życzenia pomyślnego rozwoju i utrwalenia swobód demokratycznych i najlepszego użytkowania tak drogo okupionych przez bohaterskie narody Jugosławii owoców zwycięstwa nad faszyzmem i wstecznością dla szczęścia narodów Jugosławii oraz dla dobra pokoju w Europie i na całym świecie.

Prezydent Kraj. Rady Narodowej.
Podpisano: Bolesław Bierut,

WARSZAWA (Antena w.) — Z demobilu amerykańskiego zakupiła UNRRA 200

parowozów, znajdujących się w Brukseli. Parowozy te otrzymają Polska, Czechosłowacja i Jugosławia. Na Polskę przypada 75 sztuk.

KONSTYTUANTA FRANCUSKA UCHWAŁIŁA UPANSTWOWIENIE BANKÓW

PARYŻ (Antena w.) — „Nacjonalizacja jest niezbędna dla szybkiej odbudowy kraju” — powiedział gen. de Gaulle na wczorajszym posiedzeniu Konstytuanta, podczas dyskusji o projekcie nacjonalizacji banków. Po 12-godzinnych obradach Konstytuanta 521 głosami przeciwko 35 uchwalila upanstwowanie Banku Francji i 4-ek największych banków depozytowych w których znajduje się 80% wszystkich oszczędności Francuzów.

Ponadto powołano do życia Państwową Radę Kredytową, której kierownictwu i kontroli ma oddać podlegać polityka kredytowa.

POSIEDZENIE JEWISH AGENCY

LONDYN (BBC). — Bardzo ważny dla Imperium Brytyjskiego problem Palestyny interesuje szczególnie Żydów, dążących do stworzenia własnego państwa. Celem więc rozważenia oświadczenia Bevin'a w sprawie Palestyny zwołane zostało na niedzielę do Jerozolimy plenarne posiedzenie Agencji Żydowskiej. Sesja ta potrwa 3 — 4 dni. Przedstawiciele z Londynu i Nowego Jorku przybyli już na tę konferencję.

Wybory w Albanii i w Brazylii

LONDYN. — Korespondent agencji Reutersa podaje z Tirany, że na terytorium Albanii zostały na niedzielę rozpisanie wybory. Zgłoszona została tylko jedna lista Frontu Demokratycznego, a na pierwszym miejscu figuruje Enver Hodża. Czołowym zadaniem Frontu Demokratycznego jest przeprowadzenie reformy rolnej. Parcelacja gruntów obszarników właściwie już się rozpoczęła.

LONDYN (BBC). — Według doniesień radiowych z Albanii głosowało tutaj w dniu wczorajszym w powszechnych wyborach do parlamentu 92% uprawnionych do głosowania. Dzień wyborów upłynął w całym kraju spokojnie. Szczegółowe wyniki będą podane za dzień lub dwa.

Też niedzieli odbywały się również wybory w Brazylii. Wybrany miał być prezydent oraz 286 posłów i 42 senatorów. Na 44 miliony Brazylijczyków uprawnionych jest do głosowania 7,5 miliona mężczyzn i kobiet.

Nowy parlament ma się zebrać w ciągu 40-tu dni.

W dniu wczorajszym w wyborach do parlamentu oraz w wyborze prezydenta uczestniczyła rekordowa liczba uprawnionych do głosowania. Dotychczasowy prezydent Brazylii Vargas został wybrany na to stanowisko 5 lat temu. We wczorajszym głosowaniu na prezydenta wzięły po raz pierwszy w Brazylii udział kobiety.

Kto broni zbrodniarzy norymberskich?

NORYMBERGA (PAP). — Ławę obrońców w Norymberdze zajmuje 20 profesorów oraz adwokatów niemieckich. Przeważnie z własnej woli podjęli się oni skomplikowanego zadania obrony 20-tu zbrodniarzy. Jest rzeczą przykłą patrzeć na tych starszych panów, odzianych w togę czarną i fioletową. Będą oni się starali niewątpliwie użyć całego kunsztu swej wiedzy prawniczej aby choć w części wpłynąć na złagodzenie wyroku, w którym Międzynarodowy Trybunał ma potępić cały potworny system hitlerizmu i jego bezpośrednich twórców. Zanim jednak obrońcy przystąpią do czyszczenia klientów w oczach świata starają się sami przekonać świat o swoich sympatiach dla demokracji i niechęci do narodowego socjalizmu, co nie przeszkadza im jednak stawać w obronie czołowych przedstawicieli tego właśnie kierunku. Już w swoich życiorysach złożonych Trybunałowi, a udośćnionych prasie, obrońcy starali się wypunktować wszystkie momenty swej „antyszaryzmskiej działalności“, powołując się na to, że w praktyce swojej wstępowali w procesach politycznych w obronie prześladowanych przez hitlerizm demokratów i w obronie Żydów. Tak mówi o sobie dr. Schanter. Do tego samego przyznaje się chętnie Pannebecker obrońca Fricka, podkreślając, że nigdy nie był członkiem partii. Obrońca Kruppa dr. Fleitfich wytoczył na swoje usprawiedliwienie „Grubą Bertę“ w postaci argumentu, że „sam był więźniem gestapo, że oczywiście występował zawsze w obronie interesów żydowskich“. Zadziwiająca jest gorliwość z jaką adwokaci niemieccy członkowie izby adwokackiej III Rzeszy przyznają się obecnie do filosemityzmu. Obrońca barona Nénratha również baron von Lüdinghausen no suwa się nawet w swojej szczerze tak daleko, że podaje swoją żonę jako żydówkę z pochodzenia. Obrońca Schachta powołuje się znowu na swoją sympatię do Polaków, ujawniając przy tym, że w październiku 1939 r. był komendantem wojennym jakiegoś polskiego miasteczka nad Sanem. Obrońca Seyss Inquarta dr. Latersne tłumaczy się gestem z tego, że był kandydatem do partii ale nigdy nie był jej członkiem, nie miał legitymacji partyjnej oraz nie nosił odznaki. Natomiast adwokat Franka dr. Seidel był członkiem NSDAP do roku 1938 później służył w wojsku, nie wspomina jednak czy z partii wystąpił.

Na konferencji z obrońcami, która odbyła się z inicjatywy amerykańskiej kwatery prasowej, wytworzyła się dziwna sytuacja. To adwokaci pod gradem pytań zadawanych przez dziennikarzy, zamiast bronić interesów oskarżonych musieli pomyśleć o swojej własnej skórze. Obrońcy skarżyli się na głosy, jakie ukazywały się w prasie berlińskiej, interesującej się osobami, które podjęły się obrony zbrodniarzy wojennych. Obrońcy dowodzą, że autorzy notatek nie wiedzą czym jest prawdziwa demokracja. Adwokat Franka wystąpił z rewelacją, która wzbudziła głośny śmiech na sali. Otóż według jego słów Frank jest człowiekiem o gołębiu sercu, a jak bardzo lubił Polaków, to udowodnił 2-ech Polaków, których on, dr. Seidel, wprowadził jako świadków do sądu. Jesteśmy niezmiernie ciekawi widoku tych „Polaków“, którzy mają świadczyć w obronie krwawych rządów gubernatora. Czy nie będą to przypadkiem Skiwski i Burdecki, którzy, jak się

okazało, znaleźli po powstaniu schronienie w majątku Franka w Bawarii i tam jakiś czas przebywali.

Obrońca Hessa chce zabrać głos. Prowadzący konferencję tłumacz przedstawia go jako obrońcę „mister Hessa“. Na to zrywa się przedstawiciel prasy jugosłowiańskiej i w kategorięczny sposób protestuje przeciwko używaniu terminu mister w odniesieniu do oskarżonych. To nie żaden pan Hess, ale po prostu Hess — woła wzburzony Jugosłowianin. Uwaga poskutkowała. Tłumacz rezygnuje już na przyszłość ze zbyt kurtuazji w stosunku do oskarżonych. Dziennikarze zadają dalsze pytania, nie pozabawione ironii i złośliwości. Czy Hitler, gdyby wygrał wojnę, postawiłby Churchilla pod sąd? „Chyba nie“ — brzmi odpowiedź. A Józefa Stalina? Obrona milczy. Czy Frank mógł nie wiedzieć o tym, co się dzieje w Polsce, skoro wiedział o tym cały świat? „Wszystkiemu był winien Himm-

ler“ — odpowiada wymijająco obrońca. — W myśl zasady „Kto umarł ten jest winien“, Czy obrońca Bormana nawiązał już kontakt ze swym klientem? — pada pytanie ze strony Francuzów, wywołując wesołość na sali. — Jeszcze nie — odpowiada adwokat, ale wdzięczny będę za informację, gdzie go można znaleźć. 20-tu adwokatów opuszczało salę konferencyjną z zażenowaniem, orientowali się bowiem, że nie zdołają przekonać opinii świata o niewinności swoich klientów, na których wyrok wypisany był od dawna niezliczoną ilość razy na ścianach baraków, wyskrobany na murach cel więziennych rękami tych, którzy szli na plac kaźni. Dla nas natomiast konferencja ta miała inne znaczenie. Pokazała mianowicie, na jakich kruchych podstawach będą musieli budować prawnicy niemieccy swój zawiły plan obrony 20-tu twórców największego na świecie bezprawia.

Oświadczenie Trumana o polityce zagranicznej USA

WASZYNGTON (BBC). — Prez. Truman oświadczył w ostatnim swoim przemówieniu, że nie popiera projektu jeszcze jednego zebrania Wielkiej Trójki. Zdaniem jego nadszedł czas, aby zaprzestać prywatnych zebrań pomiędzy państwami, a wszelkie sprawy, które tą drogą były załatwiane, oddać Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Dużą część swego oświadczenia prezydent Truman poświęcił sprawom okupowanych Niemiec. M. in. przemawiał za ograniczeniem prawa weta, dzięki któremu jeden z członków Międzynarodowej Komisji może nie zgodzić się na stosowanie zarządzeń, co do których pozostali doszli do porozumienia. Prezydent Truman podkreślił na-

stępnie coraz bardziej zdecydowany opór Francji przeciwko dążeniom do centralizacji administracji i gospodarki Niemiec. Opor ten ma przeszkadzać w pracach Międzynarodowej Komisji.

Odnosząc zagadnienia Palestyny, prezydent Truman oświadczył, że nie popiera rezolucji wniesionej do Kongresu domagającej się utworzenia w Palestynie państwa żydowskiego. Prezydent oświadczył, że poprzednio popierał ten projekt, obecnie jednak pogląd jego uległ zmianie.

W Chinach nowomianowany ambasador USA gen. Marshall będzie kontynuował tradycyjną w odniesieniu do tego państwa politykę Stanów Zjednoczonych.

Trybunał międzynarodowy wyda czeskiego Franka

PRAGA (Antena wł.) — Trybunał Międzynarodowy zgodził się na wydanie Czechosłowacji Karla Hansa Franka, b. protektora Czech i Moraw. Godny imiennik „naszego“ generalnego gubernatora będzie sądzony przez czeskie sądy dla spraw przestępstw wojennych.

WYBORY GMINNE W NIEMCZECH

LONDYN (BBC). — Według doniesień z amerykańskiej strefy okupacyjnej w Niemczech, — władze okupacyjne postanowiły rozpisac na styczeń przyszłego roku wybory do rad gminnych w miejscowościach, liczących poniżej 20.000 mieszkańców.

MUSZA WIEDZIEĆ,

ZA CO SĄ ODPOWIEDZIALNI

PRAGA (Antena wł.) — Na pograniczu czesko-niemieckim wyświetlany jest obecnie jeden z filmów dokumentarnych, obrazujących bestialstwo hitlerowskich w krajach okupowanych. Film ten musza obejrzeć wszyscy Niemcy, zamieszkali na pograniczu, pod groźbą utraty kartek żywnościowych.

MAJĄTEK NIEMIECKI W SZWAJCARII

BERN (PAP). — Rząd szwajcarski podał do wiadomości, że komisja ekspertów finansowych ustaliła, że majątek niemiecki w Szwajcarii wynosi około miliarda franków szwajcarskich. Rzecznik rządu szwajcarskiego oświadczył, że Szwajcaria nie zobowiązała się przekazać majątku niemieckiego władzom sojuszniczym ze względu na to, że straty poniesione przez obywateli szwajcarskich w Rzeszy wynoszą od 3 — 4 miliardów franków.

OTWARCIE ŁÓŻ MASONSKICH W NIEMCZECH

WASZYNGTON (PAP). — Amerykańska agencja prasowa w Niemczech donosi, że Sojuszniczy Zarząd Wojskowy udzielił pozwolenia na utworzenie demokratycznego związku niemieckich łóż masonskich, do którego należą łóż wolnomularskie w Hamburgu, Darmstacie, Stuttgartu i Monachium. Na Wielkiego Mistrza związku został wybrany dr. Lichtenberg.

ANGIELSKIE TRICKI WOJENNE

LONDYN, (BBC). — Angielskie sfery wojskowe ujawniały środki zapobiegawcze, jakimi Wielka Brytania przeciwdziałała sposobom niemieckich speców lotnictwa i sygnalizacji lotniczej. Sygnały radiowe jakie Niemcy wysyłali były chwytywane przez stacje angielskie i retransmitowane, wskutek czego lotnicy niemieccy tracili orientację. Brytyjczycy stosowali również pomysły słowe tricki propagandowe i wprowadzające w błąd nieprzyjaciela.

Naprzekąd w nalocie bombowców angielskich na Hamburg w lipcu r. 1943 brało udział 791 maszyn. Lotnicy brytyjscy zrzucili wówczas 2 i pół miliona pasków aluminiowych. W wyniku tej mistyfikacji aparaty niemieckie, uprzedzające o nalocie, zanotowały zbliżenie się 12 000 samolotów. W noc przed lądowaniem oddziałów Sprzy mierzonych w Normandii, lotnicy brytyjscy przy użyciu dwóch grup bojowych, z których jedna liczyła 105 aparatów bojowych, a druga kilkadziesiąt statków pomocniczych zdezorientowali Niemców zupełnie co do kierunku ataku.

SPECJALNA KOMISJA ZAJMIE SIĘ SPRAWĄ ROBOTNIKÓW PORTOWYCH

LONDYN (BBC). — Pertraktacje pomiędzy związkami zawodowymi, a pracodawcami robotników portowych w Wielkiej Brytanii utknęły na martwym punkcie. Robotnicy domagają się płacy w wysokości 25 szylingów dziennie, pracodawcy zaś oferują 16 szylingów. W kwestii tej ingerował ostatnio min. pracy W. Brytanii. Oświadczył on, że zostanie powołana specjalna komisja, która będzie pośredniczyła pomiędzy stronami i rozstrzygała w momentach spornych.

ATOMY W SŁUŻBIE POKOJOWEJ

LONDYN (BBC). — Według obliczeń uczonych angielskich specjalistów w dziedzinie energii atomowej, roczne utrzymanie stacji naukowej do badań nad tą energią ma kosztować pół miliona funtów. — Uczni oświadczyli ponadto, że użycie praktycznych rakiet atomowych jest kwestią najbliższej przyszłości. Dzięki zastosowaniu tych rakiet listy przez Atlantyk przenoszone byłyby z szybkością 8.000 mil ang. na godzinę, a odpowiedź na nie można by otrzymywać w ciągu tego samego dnia, w którym zostały wysłane.

KREDYTY KANADYJSKIE

WYCZERPAŁE

OTTAWA (PAP). — Premier Mackenzie King oświadczył na posiedzeniu kanadyjskiej Izby Gmin w Ottawie, że fundusz w wysokości 100 milionów dolarów, przyznany przez Izbę dla udzielenia kredytów eksportowych Wielkiej Brytanii i innym państwom, wyczerpał się 25-go października. Od tego czasu Kanada nie udzieli dalszych kredytów.

JOHN AMERY

SKAZANY NA ŚMIERĆ

WARSZAWA (Antena wł.) — 33-letni John Amery, syn b. ministra do spraw Indji w rządzie Wielkiej Brytanii, został skazany na śmierć za nadawanie podczas wojny przez radio amerykańskich audycji w języku niemieckim.

UPAŃSTWOWIENIE BANKU FRANCJI

PARYŻ (Antena wł.) — Wczoraj rząd francuski poddał pod dyskusję parlamentu projekt upaństwowienia Banku Francji i 4-ech największych banków kredytowych. Akcjonariusze bankowi mają otrzymać odszkodowania z tytułu swoich wkładów.

OGRANICZENIA W ZUŻYCIU PRĄDU WE FRANCJI

PARYŻ (BBC). — Z powodu nie wystarczających zapasów węgla, we Francji rozpoczęto kroki w kierunku ograniczenia zużycia prądu elektrycznego. Jak donosi jedna z francuskich agencji prasowych wszystkie fabryki, nie należące do rządu niezbędnych pod względem swojej produkcji, będą zamykane na trzy dni w tygodniu. Wszystkie sklepy mają być otwarte do godziny 17-ej, z wyjątkiem sklepów spożywczych i aptek, które czynne będą do godziny 18-ej. Zmniejszone zostanie oświetlenie ulic, kawiarni i sklepów, a zupełnie zniesione oświetlenie wystaw sklepowych.

PROCES

PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH W CZECHOSŁOWACJI

PRAGA (Antena wł.) — W najbliższym czasie stanie przed sądem 76 przestępców wojennych czeskich. Wśród oskarżonych znajdują się członkowie gabinetu Syrowego oraz członkowie marionetkowego gabinetu z okresu „protektoratu“. Jednym z oskarżonych jest dowódca żandarmerii w kłach Blach, który w r. 1941 przetrząsnął do wysłania na front 10 dywizji czeskich.

W imię czego

w Szwecji bronią zbirów hitlerowskich?

Od kilku dni radio londyńskie podaje w dzienniku porannym wiadomości o tym, że społeczeństwo szwedzkie protestuje przeciwko wydaniu Rosji 2771 byłych wojskowych niemieckich, którzy na statku „Kubań“ za kotwiczonym w Trelleborgu, mają być przetrzeźnieni do Związku Radzieckiego.

Oczywiście Szwedom, a właściwie szwedzkiej reakcji łatwo jest bronić zbirów hitlerowskich, bo Szwecja nie wie co to okupacja niemiecka. Tym niemniej w sobotę pierwszy transport, liczący około 1000 ludzi, członków SS został załadowany na statek sowiecki. My dobrze wiemy, jakiego rodzaju elementy wchodziły w skład niemieckich i bałtyckich oddziałów SS, których wydania domaga się ZSRR. Bliższych wyjaśnień dostarczy oficjalny komunikat TASS-a, który brzmi jak następuje:

SZTOKHOLM, (TASS). — Na posiedzeniu parlamentu w dniu 23 listopada premier Hanson oraz minister spraw zagranicznych Unden oświadczyli, że rząd szwedzki w sprawie przekazania do dyspozycji Związku Radzieckiego przebywających obecnie na terenie Szwecji w charakterze internowanych byłych wojskowych niemieckich, z których około 150 osób, będących w czasie wojny członkami armii niemieckiej wchodziły w skład oddziałów SS, pochodzi z republik bałtyckich.

Deklaracja rządowa stwierdza, iż rząd szwedzki w odpowiedzi na notę rządu radzieckiego zgodził się na przekazanie Związkowi Radzieckiemu 2771 byłych wojskowych niemieckich, którzy wbrew podpisanej przez Rzeszę aktowi o bezwzględnej kapitulacji nie zgodzili się na złożenie broni i zbiegli do Szwecji.

W związku z mającą się odbyć w najbliższych dniach akcją przekazania władzom radzieckim wyżej wspomnianych Niemców, zarówno reakcyjne dzienniki szwedzkie, jak i wszystkie profaszystowskie elementy w Szwecji wystąpiły zgodnie z wroga Związkowi Radzieckiemu kampanią prasową, biorąc jednocześnie byłych wojskowych niemieckich jako potencjalnych i męczenników w swojej czułej obronie. Reakcyjne gazety szwedzkie reklamują ich jako niewinne ofiary, przy okazji rzucając kalumnie pod adresem ZSRR. Kampania ta wyraźnie zmierza do przeszkodzenia władzom w wykonaniu decyzji rządu szwedzkiego.

W sprawie tej pismo „Aftonbladet“ zamieściło artykuł, który notenia antyradzieckie wystąpienia części prasy szwedzkiej i stwierdza, że „wezwanie do bojkotu decyzji rządu szwedzkiego jest samą w sobie więcej niż dziwną“. W swoim czasie bowiem większość tych ludzi znała nieobrotliwie przetrzeźniała się takim na przykład wiadomością, jak masowe mordy na Żydów w Niemczech, dziś jednak wy-

stępują w obronie tychże właśnie Niemców, żądając dla nich schronienia jako niewinnych ofiar terroru hitlerowskiego. Jakże późno demonstrują oni uczucia humanitarne...“

Poruszając ten sam problem pismo „Njudag“ stwierdza, że pod etykietą „ofiary terroru hitlerowskiego“ kryją się ludzie, którzy w Szwecji znaleźli wcale bezpieczną kryjówkę. Wśród byłych wojskowych niemieckich znajdują się w Szwecji takie np. typy: obywatel lotewski Uthas, który w czasie wojny występował w Rydze w charakterze Ohergruppenführera, jako członek słynnych oddziałów „Aris“, przeznaczonych wyłącznie do likwidacji Żydów; Łotysz Turk, również Ohergruppenführer wspomnianych oddziałów, śmiere, znany kat Żydów w Wilnie oraz w Mińsku; Willi Berzin — członek gestapo w Rydze i im podobni. Ten ostatni zresztą zdołał w międzyczasie wyrobić sobie w środowisku szwedzkim opinię „szanownego demokraty“.

Występujący na posiedzeniu parlamentu minister spraw zagranicznych Unden uzasadnił deklarację rządową w sprawie przekazania internowanych Niemców do dyspozycji Związku Radzieckiego i zaznaczył, że „zawsze wszyscy w Szwecji uważali, że samo przez się zrozumiałe, iż byli wojskowi niemieccy powinni być internowani w Szwecji do czasu zakończenia wojny, by później wrócić do swej ojczyzny“.

Sport w Związku Radzieckim

Z wywiadu udzielonego przez zastępcę przewodniczącego Komitetu do Spraw Wychowania Fizycznego i Sportu Z. S. R. R., Andrianowa, przedstawicielowi Polskiej Agencji Prasowej wynika, że wychowanie fizyczne i sport traktuje się w Związku Radzieckim jako nieodłączną część systemu wychowania radzieckiego obywatela, poczynając od wieku dziecięcego, by wyrównać w tym obywatelu następujące cechy: zdrowie, wytrzymałość, odwagę, szybkość decyzji, solidarność i patriotyzm.

Wychowanie fizyczne i sport są w ZSRR zagadnieniem państwowym. W 1936 r. utworzono organ państwowy dla zajmowania się zagadnieniami sportu. Komitet główny dzieli się na komórki podrzędne.

Drugą linią jest społeczny ruch wychowania fizycznego, zorganizowany w 91 towarzystwach, z których 89 są utworzone przez związki zawodowe. W fabrykach i przedsiębiorstwach powstają zespoły, kierowane przez radę, wybraną przez czynnych członków zespołu.

Gdy tylko niemieccy napastnicy uderzyli na Rosję, przeszło 90 proc. radzieckich sportsmenów wyruszyło na front, przy czym najlepsi, ogólnie znani zawodnicy walczyli na najtrudniejszych pozycjach — w ruchu partyzanckim.

Wielu ofiarnie pracowało na tyłach, zadaniami ich było nauczanie w jak najprzedszy czasie jazdy na nartach w charakterze instruktorów. Wielu sportowców zginęło na froncie. Wielu z nich powróciło z wysokimi stopniami i odznaczeniami.

Finansowanie wychowania fizycznego i sportu w ZSRR odbywa się z 3 źródeł: 1) to środki, wypłacane przez państwo w wysokości 250 do 300 milionów rubli rocznie, 2) to dotacje związków zawodowych, prze-

znaczane na cele wychowania fizycznego i sportu, w wysokości około 500 milionów rubli rocznie, 3) źródło nie daje się ściśle obliczyć — są to dotacje, wypłacane przez dyrektorów przedsiębiorstw z funduszy, pozostawionych do ich rozporządzenia. Dotacje te dochodzą do paruset milionów rubli rocznie.

Przygotowanie kadr nauczycielskich dokonywa się w 10 wyższych zakładach naukowych (przed wojną było ich 6). Projektuje się zorganizowanie jeszcze paru wyższych zakładów naukowych tego typu. Są także szkoły techniczne, przygotowujące wykładowców o średnich kwalifikacjach, szkół takich jest obecnie 40, przed wojną było ich — 26. Związki zawodowe posiadają swe własne szkoły dla instruktorów. Funkcjonują także dwie szkoły przygotowujące trenerów o wyższych kwalifikacjach z 3-letnim kursem nauczania.

Naukowe podstawy wychowania fizycznego i sportu opracowuje się w 3 instytucjach naukowo-badawczych.

Program wszystkich szkół radzieckich przewiduje obowiązkowe przeszkolenie fizyczne wg. zasad, ustanowionych przez Komitet. Mały w szkole przechodzą to przeszkolenie, uprawiając gimnastykę, narciarstwo, lekkoatletykę, a także rozmaite gry dziecięce. Młodzież wykazuje specjalne zamiłowanie do gimnastyki, lekkiej atletyki, boks i piłki nożnej. Dla utalentowanych dzieci istnieje ponad 400 szkół sportowych.

ZSRR nie posiada sportowców otrzymujących wynagrodzenie, lecz wszelkimi sposobami zachęca zawodników walczących o lepsze wyniki. Państwo wynagradza ich honorowymi tytułami i premiami, jednak profesjonalizmu nie ma.

Kobiety mają równe prawa z mężczyznami,

mi, jak i we wszystkich innych dziedzinach życia. W drużynowych zawodach kobiety i mężczyźni zawsze występują razem.

ZSRR jest zwolennikiem częstych spotkań ze sportowcami zagranicznymi, przede wszystkim z zawodnikami bratnich narodów słowiańskich i oczekuje konkretnych propozycji ze strony kierownictwa sportu polskiego w sprawie zorganizowania polsko-radzieckich zawodów sportowych przede wszystkim w piłce nożnej.

Kronika sportowa

Jak donosi warszawskie „Echo Stadionu” w korespondencji własnej z Nowego Jorku, najsłynniejszy bokser polski Henryk Chmielewski, który już przed wojną wyemigrował do Stanów Zjednoczonych i przeszedł na zawodostwo, po zmieniach kolejach powodzenia osiągnął w bieżącym roku wysoką formę wyrażającą się w odniesieniu do 5-ciu zwycięstw przez nokauty i paru dalszych na punkty. Sukcesy te pozwoliły Chmielewskiemu w pewnym okresie uplasować się na 4-tym miejscu w świecie, co jest najwyższą lokatą zdobytą przez polskiego zawodowego pięściarza. Od maja bieżącego roku Chmielewski przestał występować na ringu. Wydaje się, iż przygotowuje się on do kariery filmowej, bowiem ostatnio widywano go stale w Hollywood.

Sosnowiec. PAP. Kluby piłkarskie w Zagłębiu Dąbrowskim postanowiły przylączyć się do akcji pomocy zdemobilizowanym żołnierzom, którzy po spełnieniu obowiązku względem ojczyzny, powracają obecnie do swych domów i rodzin. W związku z tym postanowiono, że przy sprzedaży bi-

letów na mecze specjalny przedstawiciel Towarzystwa Opieki nad Zdemobilizowanymi Żołnierzami inkasować będzie od każdego biletu wejścia dodatkowo jeden zł. Chodzi tu o opodatkowanie biletu odnośnie jednego tylko meczu. Przyniesie to Towarzystwu w sumie dość poważną kwotę.

SZACHY

PARTIA Nr. 2

Grało w Moskwie w r. 1945 w ramach XIV mistrz Z. S. R. R.

Białe: Lillenthal. Czarne: Botwinnik

Gambit hetmański

1. d4 d5, 2. c4 e6, 3. Sc3 c6 4. Sf3 Sf6, 5. cxd5 e: d5, 6. Gg5 h6, 7. G: f6 (Lepsze było 7. Gf4) H:f6, 8. Hb3 Gd6, 9. e3 Sd 7, 10. Gd3 He7! (Oswobodza dla skoczka pole f6 i ubocznie broni punktu b7), 11. 0-0-0 Sf6, 12. Wb1 Geb, 13. Hc2 0-0-0, 14. Se5 (Białe grają całą partię bez strategicznego pl.) Kb8, 15. f4? e5! 16. Kb1 c4 17. Gf5 G:f5, 18. H:f5 Gb4! 19. Hc2 Wd6!, 20. We2 G:c3, 21. b:c3 (Prawdopodobnie lepsze było 21. H:c3) Se4, 22. Ka1 Wa6, 23. Hc1 Wd8, 24. Wc2 W8d6, 25. Sg4 Wg6, 26. h3 h5, 27. Se5 Wgb6, 28. Sf3 (Pozycja białych jest beznadziejna z powodu słabości a2 i c3) Ha3!, 29. Sg5 S:c3 30. Ha3 Wa3-31. Wdc 1 Sb5, 32. Sf7 W:e3, 33. Se5 Kc7, 34. g4 S:d4, 35. Wd2 Se2, 36. We1 Sc3! Białe poddały się.

Rozwiązanie zadania z n-ru 1.

Nr. 1. (III Wróbel): 1. Gf5 — c2!

*

Częstochowski Klub Szachistów czyni starania w celu rozegrania międzymiastowego meczu szachowego Kraków — Częstochowa na 10 wzgl. 15 szachownicach. Również w projekcie jest mecz z reprezentacją szachową miasta Kielc.

*

Sekcja Szachowa przy fabryce „Union Textile” urzęduje mistrzostwo na r. 1946. Zgłoszenia przyjmuje kier. Sekcji ob. H. Borkowski. A. M.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 6832/I/45.

Obwieszczenie

Prezydenta Miasta z dnia 20. listopada 1945 roku o przeglądzie ogierów i klaczy licencjonowanych.

Na podstawie zarządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 16. października 1945 roku Nr. 106.13, zarządzam doprowadzić nie do przeglądu lekarsko weterynaryjnego wszystkich ogierów i klaczy licencjonowanych z obszaru gminy miejskiej Częstochowy.

Przegląd odbędzie się dnia 6. grudnia 1945 roku o godz. 10. rano na Rynku Wieluńskim.

Właściciele ogierów i klaczy licencjonowanych, którzy nie poddadzą swoich koni w wyznaczonym terminie oględzinom lekarskim, zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej z przepisów ustawy z dnia 22. sierpnia 1927 roku o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierząt (Dz. Ust. R. P. Nr. 77, poz. 673).

Częstochowa, dnia 20 listopada 1945 r.

Prezydent Miasta (—) Dr T. J. WOLARSKI

ZGUBIŁ

Skradzione dowody na nazwisko Górecka Izabella, zam. w Częstochowie, ul. Jagiellońska Nr. 15: Kartę rozpoznawczą Nr. 75968 wydaną przez Starostwo powiatowe w Częstochowie, zaświadczenie na prawo do korzystania ze zniżek kolejowych z dnia 3.9.1945 r. wydane przez Starostwo Grodzkie w Częstochowie i zaświadczenie rozerowe. 10157

Skradzione dowód osobisty wyd. w gm. Kuźniczka, zaświadczenie obywatelstwa wyd. w Częstochowie na nazwisko Zawodźńska Stefania. 10161

Zgubione zabezpieczenie na sklep w Krapkowicach, książkę czeładniczą, świadectwo mistrzowskie wyd. przez cech rzeźniczy w Poznaniu na nazwisko Niemczyk Zygmunt, które unieważnia się. (PAP). 21

Zgubione na terenie fabryki chemii „Redziny” kartę rozpoznawczą, legitymację związkową wydaną przez związek P.P.S. Częstochowa, kartę rowerową i kwity od wpłat rachunkowych związku P.P.S. Korfel Jan, zam. Redziny, gm. Redziny, pow. Częstochowa. (PAP). 27

Zgubione kartę rozpoznawczą, kartę rejestracyjną, 2 zaświadczenia od roweru, kartę rybactwa na nazwisko Olczak Marian, Częstochowa, ul. Wolna 17. (PAP). 26

POSADY

Potrzebny elektryk. Zgłoszenia: Wodociągi, Katedralna 2. 10050

Tapicer zdolny z Warszawy, najsolidniej przerabia różne meble, materace, zakłada firanki gustownie, tanio. Piłsudskiego 39 m. 8. Kalinowski. 10029

Tkackie zdolna na krosna mechaniczne przyjmujemy. Wiadomość: Częstochowa, Kozia 10/12. 10136

Inżyniera elektrotechnika, 2 techników przemysłowych, 1 inżyniera mechanika, 2 monterów i pomoc elektryka przyjmie fabryka „Warta”, Targowa 20. 10160

Maszynistka na maszynę trykotarską potrzebną natychmiast: Częstochowa, Lipowa 24 m. 5 (Ostatni Grosz). 10146

Modystka potrzebna. Bena. Aleja 16. 10149

Przyjmujemy reperacje radio aparatów. Jasnowiejska 8/10. 10150

KUPNO

Młynską gazę szwajcarską kupujemy. Telefony: 19.33 i 19.34. 10039

Kupimy motor elektryczny o sile 2-3 KM. oraz pas parcielny długości 5 m. „Węglówek”, Piłsudskiego 5, tel. 24.01. 10021

Kupuję filce, kosa i wyprawione skóry baranie z węgla. Aleja Wolności 8/5. Pracownia pantofli. 10062

Krzemta orzechowe i piękna suknie balowa okazjonalnie. Oferuję proszę kierować do „Głosu Narodu” Nr. 10137. 10137

Kupię filc podszewowy. Warszawa 91 z frontu. 10128

Żywiec sosnową i karpinę poszułujemy. Zgłoszenia: Częstochowa, Dębowa 26. 10109

Kupię komplet maszyn olejarskich o produkcie 100 kg na godz. Podać cenę i opis. Oferty kierować: Częstochowa, Wieluńska 12, sklep. (PAP). 566

Bawelną pojedynkę kupuję stale i w każdej ilości: Częstochowa, Lipowa 24 m. 5 (Ostatni Grosz). 10147

Barwniki anilinowe czerwone, niebieskie, żółte kupimy. Pakpol, Fabryczna 1/3. 10148

SPRZEDAŻ

Wózek dziecięcy, koldry, wózek dla lalek, rowerki poleca firma M. Nirowa, II Aleja 30. 538

Sprzedam firanki szantylowe nowe, ul. Wilsona 34 m. 17. 10125

Sprzedam jasną sypialkę, złotą brzoza, Kordeckiego 13. Barto dziejski. 10043

Wózek dziecięcy, rowerki, konie na biegunach. Duży wybór poleca firma B. Grodzicka II Aleja 31. -3196

Skrzynia Wytwórnia. Piłsudskiego 27, tel. 21.47. 9654

Maszynę „Singer” bebenkową sprzedam. Częstochowa, ul. Wysockiego 25 przy ul. Chłopskiego (obok Hut Szałanej). 10055

Sprzedam okazjonalnie futro na średniego pana. Wiadomość: ul. Narutowicza 178 m. 15 PAP. 502

Do sprzedania futro fokowe luźne i męskie na wysokiego pana. Al. Wolności 52 m. 4. 10077

Sprzedam wózek dziecięcy, nowy, na łożyskach kulkowych. Orzechowski 5 m. 7. 10099

Sprzedam bardzo ładny kouszek zakopiański, brązowy, czapkę i rekawiczki. Mostowa 11, I p. 10058

Do sprzedania szczeniaki wyżył setry. 7 Kamienie Nr. 13 m. 6. 10091

i. t. p. Dominik Bolesław Głuchowski

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentem, zmarł dnia 1 grudnia 1945 r. pożywszy lat 85.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ulicy Narutowicza 188 do kościoła Św. Antoniego na Ostatnim Groszu, nastąpi dnia 4 b. m. o godz. 14. po poł., następnie pogrzeb na cmentarzu na Kulach.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają krewnych, przyjaceli i znajomych pogrążeni w smutku

SIOSTRA I RODZINA

Sprzedam szafę trzech drzwiową, złotą brzoza. Kordeckiego Nr. 5 m. 6. 10090

Plec szamotowy sprzedam, ulica Warszawska 102 m. 9. 10113

Sprzedam radio „Philips”, 5 lam powe. Wiadomość: Wieluńska 26 m. 1. 10092

Harmonia Akordeon do sprzedania, 4 głosowa z rejestrem, 132 basy, firma włoska Skandali. Częstochowa, Stradom, ul. Kosynierska 5, Ciura. 10050

Sprzedam zegar stojący Beckera, Kopernika 13, Kaczmarek. 10138

Przednia połowa wozu oraz ręczny wózek do sprzedania. Św. Barbary 48/50 m. 9. 10140

Do sprzedania futro na średniego pana i palto na wysokiego, mało noszone. Narutowicza 67/69 m. 6. 10141

Sprzedam maszynkę pończosznia na 180 igieł z wyrzutnikami, nowoczesną. Zawodzie. Żelazna 16. 10127

Sprzedam futro damskie ładne, męskie, piec szamotowy pokojowy. Kilińskiego 3 m. 10, prawa oficyna. 10121

Sprzedam radio firmy Nora, ul. Mokra 2 m. 4. 10101

Dom do sprzedania nadający się na 6 garaży. Warszawska 99. A. Skórka. 10100

Sprzedam maszynę pończosznia z dwoma cylindrami na 120 i 156 igieł. Wiadomość: III Aleja Nr. 49. Handel Win i Wódek. 10130

Futro fokowe, stan dobry, na wzrost średni oraz nowy spód chomików do sprzedania. Częstochowa, Berka Joselewicza 1 m. 19. Misztal. 10134

Sprzedam biurko, stółki brzozy i stółki mahoniowy. Jasnowiejska 92. 10133

Sprzedam młynek elektryczny do mielienia suchego maku. Waszyngtona 59 m. 4. 10134

Kucharki, żarówki, baterie, zakupisz w firmie Lis Kazimierz, Aleja 20 w podwórku na lewo. 10017

Radio „Philips” superheterodyna 6 lampowe, nowe do sprzedania. Rynek Narutowicza 31 m. 2 (Zawodzie). 10155

Kryształ, porcelana, plastery i maszyną do szycia Singera do sprzedania po cenach niskich. Mickiewicza 42 m. 7. 10156

Sklep spożywczy do sprzedania, przy ul. Piastowskiej 69. 10158

Radio „Philips” super, sprzedam. Aleja 32 m. 30. 10142

Kurtkę trzywierzciową futrzaną męską, na średniego, sprzedam. Śniadeckich 31 m. 7. 10144

Tyrolki damskie brązowe Nr. 36 nowe, do sprzedania. Rynek Narutowicza 16. 10145

Kożuch długi, pokrycie marenego z kołnierzem (dublon), spodnie, marynarka do sprzedania. Rynek Narutowicza 31 m. 2 (Zawodzie). 10152

Harmonia Akordeon 3 rejestrowa, 120 basów, marki „Hohnera”, pierwszorzędna do sprzedania. Rynek Narutowicza 31 m. 2 (Zawodzie). 10153

„Singer” maszyna (główna), system „Simanes”, nowa, nowoczesna do sprzedania. Rynek Narutowicza 31 m. 2 (Zawodzie). 10154

Radio „Schaub” luksusowe sprzedam. Orlicz Dreszera 53 m. 22. (PAP). 25

Radio „Siemens” 8 lampowe z magnetycznym okiem do sprzedania. Częstochowa, Orlicz Dreszera 53, m. 27, I piętro. (PAP). 24

Sprzedam sypialnię czczotową i gabinet stylowy. Wiadomość: Aleja 21, stolarnia. (PAP). 23

RÓŻNE

Pośrednictwo kupna i sprzedaży nieruchomości poleca do sprzedaży „Starkiewicz” — Częstochowa, Aleja 38 m. 4 tel. 2102. 551

Na Mikołaja barwnie malowanki dla dzieci „Malarz w Zoo”, „Malarz na podwórku” — dostarcza hurtowo Wydawnictwo AWIR Katowice, Słowackiego 24. 554

Galanteryjne sklepy!!! Wykonuje getry i podwiązki męskie z własnych i powierzonych materiałów, rękota solidna. Katedralna 11 m. 3. 10053

Tańców modnych, zwykłych uczy baletmistrz Kostecki. Waszyngtona 6. Praktycznie: wtorki, czwartki, soboty 5, niedziela 4 wiecz. Za pisy codziennie. 9991

Szpilki fryzjerki, wsuwki do włosów stalowe, druty do robót włóczy kowych, żabki do podwiązek i t. p. po cenach fabrycznych poleca w twórnia Gurtat i Wiśniewski. Łódź. Śródmiejska 57, tel. 206.48. (PAP). 552

Torby damskie najnowsze fasony wykonuje szybko i solidnie po cenach przystępnych, (przyjmuje do przeróbki i odnowienia). Katedralna 11 m. 3. 10084

Znakomite wyroby

„SUCHARD”

najlepszym podarkiem
na GWIAZDKĘ

WYRÓB SPODÓW
DREWNIANYCH
WSZELKICH GATUNKÓW
Sprzedaż hurtowa i detaliczna

Radomsko
Wilsona 4
NORENBERG
10105

Hurtownia galanterii, Łódź, Plac Wolności 2. Poleca wszelkiego rodzaju galanterie, ozdoby choinkowe, świeczki, lichtarzyki. 519

Gabinet kosmetyczny Heleny Tańskiej przeniesiony I Aleja 14 m. 5. front. 10040

Parady małżeńskie, dypl. położna Nowicka, zastrzyki, masaże lecznicze, Al. Wolności 19 m. 4, front, I piętro. 10068

Młynskie kamienie, maszyny, turbiny, łuszcarki kaszarki, motory spalinowe, nalewy kamieni perla ków, pasy, gurtki, gazety, siatki, tarcze, tarki, śruby, wykładzi gziełników oraz wszelkie maszyny — artykuły młynskie poleca Pałaszewski. Warszawa, Poznańska 38

Szklą wypukłe do motorów, samo chodów, zegarów, wyrabiam. Kret Piotr. Św. Rocha 99. 10047

Pośrednictwo kupna i sprzedaży nieruchomości poleca do sprzedaży „Starkiewicz” — Częstochowa, Aleja 38 m. 4 tel. 2102. 551

Na Mikołaja barwnie malowanki dla dzieci „Malarz w Zoo”, „Malarz na podwórku” — dostarcza hurtowo Wydawnictwo AWIR Katowice, Słowackiego 24. 554

Galanteryjne sklepy!!! Wykonuje getry i podwiązki męskie z własnych i powierzonych materiałów, rękota solidna. Katedralna 11 m. 3. 10053

Tańców modnych, zwykłych uczy baletmistrz Kostecki. Waszyngtona 6. Praktycznie: wtorki, czwartki, soboty 5, niedziela 4 wiecz. Za pisy codziennie. 9991

Szpilki fryzjerki, wsuwki do włosów stalowe, druty do robót włóczy kowych, żabki do podwiązek i t. p. po cenach fabrycznych poleca w twórnia Gurtat i Wiśniewski. Łódź. Śródmiejska 57, tel. 206.48. (PAP). 552

Torby damskie najnowsze fasony wykonuje szybko i solidnie po cenach przystępnych, (przyjmuje do przeróbki i odnowienia). Katedralna 11 m. 3. 10084

Dr. KUKLEWSKI Czesław
Częstochowa, Jasnowiejska 71,
telefon 13.68.
Przyjmuje od godz. 8 do 5 pp.
10159

WARSZTAT
mechaniczno-rolniczy
Jan Poroszewski

Częstochowa, ulica Kawia 29.
wykonuje: kieraty duże i małe, maszyny szerokomłotne, sztyf tówki oraz wszelkie remonty maszyn rolniczych. Wykonanie solidne i terminowe. (PAP.). 561

Koce
farbowane w naszej firmie za chłycząc wszystkich — nieczem nowe materiały ze sztuki w Farbiarni Chemicznej, Pralni „JADWIGA”,
Narutowicza 35, rok zał. 1915.
Pierze, czyści, farbuje: kostiumy, palta, koce, welne, filce, materiały: jedwabne, wełniane, bawełniane, lniane. Pierze kołnierzyki z polskiem srebrzystym. Ceny dostosowane do obecnych warunków.
149

Drożdże
po cenie zniżonej codziennie świeże w przedstawicielstwie drożdży
E. Piernikarski
Częstochowa, Orlicz Dreszera 7,
tel. 16.62.
125

Krawcowa szyje suknie, palta, szybko i fachowo. Targowa 17 m. 11, II piętro, obok straży. (PAP). 22

Na stancję przyjmuję dwie uczennice. Aleja 38 m. 12a. 10080

L. 06976